

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Commissie Koninkrijksrelaties

Aan de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Drs. R.W. Knops
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Plaats en datum: Den Haag, 18 juli 2018
Betreft: Vragen commissie Koninkrijksrelaties n.a.v. werkbezoek Bovenwinden juli 2018
Ons kenmerk: 2018Z14182/2018D39876

Geachte heer Knops,

Namens de vaste commissie voor Koninkrijksrelaties zend ik u hierbij een herziene lijst met vragen van de commissie naar aanleiding van het werkbezoek dat de commissie onlangs heeft afgelegd aan Sint Maarten, Sint Eustatius en Saba.

1. Is alternatieve energie, naast de zonneweiden op Saba en Sint Eustatius, speerpunt in het energiebeleid voor Saba, Sint Eustatius en Bonaire?
2. Zijn de elektriciteitsprijzen per 1 juli 2018 op de eilanden weer verhoogd? Kan het zijn dat de aanbieder nu een extra verhoging heeft ingevoerd (hetgeen wettelijk kan maar tot onrust leidt omdat er met slechts één aanbieder geen marktwerking is)? Is er sprake van oneigenlijke verhogingen?
3. Per 1 juli 2018 is de maximum leeftijd voor pleegzorg in Nederland van 18 naar 21 gegaan; geldt dit ook voor Bonaire, Saba en Sint Eustatius? Zo ja, betaalt het ministerie van SZW deze voorzieningen ook voor de inwoners van deze eilanden die een beroep doen op deze voorziening?
4. Kunt u in het kader van armoedebelid aangeven of de onderstand en daaraan gekoppelde uitkeringen op Bonaire, Saba en Sint Eustatius volgens Nederlandse wetgeving bijgesteld moeten worden? Zo ja, in hoeverre is dat al gebeurd?
5. Kunt u reageren op de navolgende stelling van het Cooperative Platform St Eustatius:
6. "Heeft de studie niet aan de doelstellingen voldaan of wil het kabinet om de een of andere reden het sociaal minimum niet vaststellen? Het lijkt er eigenlijk op dat het kabinet de wens van het parlement niet wil honoreren, namelijk om te komen tot een sociaal minimum voor de eilanden, en voor de voorzienbare toekomst de boot blijft afhouden" (bron: cooperative Platform St Eustatius, July 13th, 2018)

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.kr@tweedekamer.nl

7. Is het mogelijk dat ook op Bonaire, Saba en Sint Eustatius huursubsidie wordt verstrekt?
8. Kan onderzocht worden of, al dan niet als experiment, op Saba en Sint Eustatius een loket juridische/notariële zaken ingericht kan worden zodat kleine zaken snel en kundig kunnen worden opgelost en notariële aktes op Saba kunnen worden gepasseerd?
9. In het kader van onderwijs, communicatie, bankservices etc. is goed internet van groot belang; welke acties worden ondernomen om het internet op de eilanden kwalitatief te verbeteren en uit te breiden zodat internet voor iedereen toegankelijk is?
10. Kan het Bestuurscollege van Saba nu zelfstandig oordelen over het toekennen van werkvergunningen? Is daar nog overleg met de IND voor nodig?
11. Klopt het dat Bonaire, Saba en Sint Eustatius worden gezien als buitengrenzen van de Europese Unie? Zo ja, kunt u dan uitleggen hoe men vanuit Bonaire, Saba en Sint Eustatius direct verder zou kunnen reizen binnen de Europese Unie?
12. Is het mogelijk om armoedebeleid de verantwoordelijkheid te maken van de afzonderlijke eilanden Bonaire, Saba en Sint Eustatius, al naar gelang de financiële en bestuurlijke deugdelijkheid van de verschillende eilanden dat toelaat? Zo nee, waarom niet?
13. In hoeverre is de vrije uitkering een goede afspiegeling van de kosten die de eilanden Bonaire, Saba en Sint Eustatius moeten maken? Is de vrije uitkering kostendekkend voor de verplichte uitgaven die de eilanden moeten doen aan bij voorbeeld onderhoud van wegen en gebouwen?
14. De kosten van de netwerken voor elektriciteit en water worden in Nederland gesocialiseerd, waarmee een inwoner van Texel hetzelfde voor de kosten van het netwerk betaalt als iemand uit Amsterdam; worden de eilanden Bonaire, Saba en Sint Eustatius meegenomen in deze systematiek? Zo nee, waarom niet?
15. Zo nee, kunt u dan een overzicht geven van de prijzen voor Europees Nederland en voor Saba, Sint Eustatius en Bonaire (zowel de vaste als de variabele tarieven)?
16. Investerings in bijvoorbeeld duurzame energie en internet leveren wel een verbetering in verduurzaming resp. verbetering van internet op, maar geen prijsverlaging voor de consument, omdat kosten over een kleine groep inwoners wordt verdeeld: is het mogelijk om (een deel van) de investeringen voor rekening van het rijk te laten zijn en de instandhouding voor kosten van het eiland? Of sterker nog: wat is er voor nodig om het voordeel geheel aan de bewoners ten goede te laten komen, zodat zij te volle van de gedane investeringen kunnen profiteren?
17. Waarom is gekozen voor een apart politiekorps voor Caribisch Nederland? Waarom is de politie op Bonaire, Saba en Sint Eustatius geen onderdeel van de Nationale Politie?
18. Wat zijn uw opvattingen over (de datum voor) het houden van verkiezingen op Sint Eustatius? Is te overwegen om op het eiland verkiezingen te houden voor een politieke adviesraad, die de Regeringscommissaris niet kan aansturen maar wel kan adviseren?
19. Kunt u met betrekking tot de vliegmaatschappij Winair (waar Nederland een minderheidsaandeel in heeft) een factsheet met basisgegevens aanleveren: eigendomssituatie, key performance indicators, aantal medewerkers, FTE's, de financiële situatie over de afgelopen 5 jaar, salarisniveau van de top, vliegtax voor de verschillende eilanden? Klopt het dat vluchten naar Saba en Sint Eustatius met enige regelmaat worden gecancelled ten faveure van vluchten naar St Barths? Kan er tevens een overzicht worden gegeven van de vliegprijzen tussen de eilanden met verschillende vliegmaatschappijen?
20. Kunt u duidelijkheid geven over de wet- en regelgeving die van toepassing is op het verlenen van concessies voor vliegverkeer van Sint Maarten naar Saba en Sint Eustatius v.v., dit naar aanleiding van signalen dat een aanvraag van een Duitse vliegmaatschappij onlangs niet is geaccepteerd maar aanvragen van Franse en Canadese vliegmaatschappijen eerder blijkbaar wel?

21. Kunt u een overzicht geven van wet- en regelgeving die nog niet is aangepast, dit naar aanleiding van opmerkingen dat er enerzijds kennelijk nog veel verouderde wet- en regelgeving van toepassing is maar er anderzijds wel wetgeving met betrekking tot homohuwelijk etc. is geïmplementeerd?
22. Er van uitgaande dat de Algemene Verordening Gegevensbescherming niet voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba van toepassing is; welke bescherming van persoonsgegevens is er wel?
23. Kan er een overzicht worden gegeven van verschil in lokale wetgeving tussen de eilanden (dit naar aanleiding van signalen dat men blijkbaar alleen op Sint Eustatius verplicht zou zijn om dieren te merken en kennelijk alleen op Saba een autowrak op eigen kosten wordt verwijderd als men dat zelf niet doet)?
24. Kunnen ook Bonaire, Saba en Sint Eustatius verzoeken indienen om geld te krijgen uit bijvoorbeeld de MKB-innovatie-gelden?
<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2018/06/29/200-miljoen-euro-voor-het-mkb>
25. Waarom is het technisch niet mogelijk om de circa 40 strekkende kilometer weg op Sint Eustatius in de komende twee jaar te verbeteren? Is niet het enige probleem dat daarvoor tot op heden niet voldoende financiën beschikbaar zijn? Hoeveel geld is nodig om de wegen op Sint Eustatius op een fatsoenlijk niveau te krijgen? Kan in dit kader ook worden aangegeven waarom er openbaar aanbesteed moet worden en waarom dat niet onderhands kan (de specificaties moeten natuurlijk hetzelfde zijn maar het project kan toch in stukjes worden geknipt)?
26. Kan worden aangegeven of er op Bonaire, Saba en Sint Eustatius inmiddels (vrijwel) altijd sprake is van gevulde geldautomaten?
27. Klopt het dat het Wit-Gele Kruis op Sint Maarten voor een bedrag van circa 600.000 euro circa 55 huisjes repareert?
28. Wat zou de hoogte zijn geweest van de vrije uitkeringen indien deze conform afspraken rond 10-10-10 geïndexeerd zouden zijn en aangepast zouden zijn conform advies van de commissie-Spies?
29. Nu de zeeën rond de eilanden vol vis zitten, maar er toch nauwelijks op grotere schaal wordt gevestigd terwijl de bewoners hiermee zouden kunnen voorzien in een deel van de eigen behoefte en dit wellicht ook geschikt zou kunnen zijn voor export: zijn er subsidiemogelijkheden of regelingen (vanuit EZK) die ook (kunnen) gelden voor Caribisch Nederland?
30. Gezien het belang om een gezonde levensstijl op de eilanden te bevorderen: kan worden bevorderd dat sportterreinen op de eilanden worden voorzien van verlichting? Zijn er hiervoor subsidiemogelijkheden of regelingen (vanuit EZK of anderszins) beschikbaar die ook (kunnen) gelden voor Caribisch Nederland?
31. Aanvragen van de eilanden komen terecht bij diverse ministeries: zou een (betere) coördinatie niet veel efficiënter zijn? Welke mogelijkheden ziet u voor het realiseren van betere coördinatie?
32. Nu de AOW-uitkeringen op de eilanden in geen verhouding tot de hoge kosten (veel hoger dan in Europees Nederland) van levensonderhoud staan en het daarbij slechts om enkele honderden ouderen gaat die alleen van een AOW moeten rondkomen: kan er nog eens nadrukkelijk worden gekeken of vanuit Den Haag iets kan worden gedaan aan deze schrijnende armoede? Is in Caribisch Nederland verlening van bijzondere bijstand door de openbare lichamen mogelijk om te voorkomen dat mensen onder het sociaal minimum terecht komen? Zo nee, waarom kent Caribisch Nederland niet een dergelijke regeling?
33. Klopt het dat op het Franse deel van Sint Maarten alle Franse TV- en radiozenders in digitale kwaliteit te ontvangen zijn, hetgeen kan zorgen voor een sterkere band met het Europese deel van het vaderland? Klopt het dat in het Nederlandse deel alleen BVN te ontvangen is en daar goed naar wordt gekeken? Kan worden overwogen om, naar Frans voorbeeld, alle publieke Nederlandse zenders ook in digitale kwaliteit door te geven in het Caribisch gebied?

34. Nu er omgekeerd in het Europese deel van Nederland weinig kennis en gevoel bestaat bij wat er leeft in het Caribisch deel van ons Koninkrijk: kunt u aan de NPO (laten) verzoeken om naar Frans en Spaans voorbeeld bij het NOS-weerbericht op tv in een van de bovenhoeken klein ook de (temperatuur)verwachting van beurtelings de (ei)landen in het Caribische deel van het Koninkrijk door te geven? Deelt u de mening dat dit een band kan scheppen (denk aan Spanje en de Canarische Eilanden) en dat dit bovendien zou kunnen zorgen voor een toename van het toerisme binnen het Koninkrijk met mogelijk dienovereenkomstige positieve economische gevolgen?
35. Nu Sint Maarten een goede reputatie als onderhoudswerkplaats voor de sloop- en pleziervaart heeft, deze economisch zeer lucratieve bedrijfstak nu vrijwel geheel in handen van Zuid-Afrikaanse bedrijven is en in het Europees gedeelte van Nederland enkele uitstekende soortgelijke bedrijven bestaan: kan worden bevorderd dat deze bedrijven een vestiging opstarten op één van de eilanden?
36. Nu Europees Nederland internationaal bekend staat als producent van landbouwproducten, er in het Caribisch deel van het Koninkrijk aanvankelijk ook veel landbouw was maar de vroegere plantages nu zijn vervallen: kan vanuit Nederland worden bekeken of en zo ja hoe de landbouw er opnieuw kan worden bevorderd?
37. Nu het Caribisch deel van het Koninkrijk economisch gezien erg afhankelijk van toerisme is en er ter plekke er geen of weinig horeca-opleidingen zijn: kunnen er dependances komen voor bijvoorbeeld Middelbare Hotelvakscholen zoals De Rooi Pannen, die bovendien zouden kunnen bemiddelen in stageplaatsen?
38. Nu de eilanden bijzonder weinig unieke eigen producten kennen (zoals Guavaberry likeur) en er hier toch volop kansen voor producten met geitenkazen, gin, rum en kruiden liggen: kan de ontwikkeling van streekproducten in Caribisch Nederland bevorderd worden?
39. In persoonlijke contacten tijdens het bezoek van de parlementaire delegatie van de Tweede Kamer werd tenminste één van de leden meermaals geconfronteerd met noodkreten vanuit de bevolking dat de acceptatie van de LHTB-bevolking nog erg achterblijft bij Europees Nederland; wat kan er worden gedaan om de positie van de LHTB-bevolking te verbeteren?
40. Nu het vervoer tussen de eilanden voornamelijk per vliegtuig gebeurt en de ticketprijzen hoog zijn: kunt u aangeven of er andere mogelijkheden van vervoer, bijvoorbeeld via ferry, zijn onderzocht, en zo ja, wat de economische kansen daarvan zijn? Bent u ook bereid om na te denken over een vorm van openbaar vervoer tussen de eilanden Sint Maarten, Sint Eustatius en Saba, zodat in ieder geval voor de eilandbewoners zelf het vervoer tussen de eilanden beter mogelijk wordt, en betaalbaar?
41. Nu op Sint Maarten veel scholen nog niet (volledig) zijn hersteld na de verwoestingen van de orkaan Irma: bent u bereid om op dit terrein in het kader van wederopbouw te ondersteunen?
42. Nu er op Sint Maarten nog te weinig aandacht is voor psychosociale hulp voor kinderen na de verwoestingen van de orkaan Irma; bent u bereid Sint Maarten hierbij te ondersteunen?
43. Nu de gevolgen van de klimaatverandering in het Caribisch deel van het Koninkrijk heel zichtbaar zijn en het daarom van groot belang en noodzakelijk is om klimaatbeleid te voeren: kunt u aangeven hoe u hier invulling aan wilt geven ten aanzien van Bonaire, Saba en Sint Eustatius, maar ook in het kader van de wederopbouwmissie op Sint Maarten? Bent u bereid om ook een ecologische dimensie toe te voegen aan de wederopbouwmissie?
44. Klopt het dat initieel de belastingopbrengsten van Bonaire Saba en Sint Eustatius op 54 miljoen euro zijn geraamd? Klopt het dat er nu 157 miljoen euro aan belastingopbrengsten zijn? Waardoor komt dit verschil, zeker gezien de beperkte economische groei op de eilanden?

45. De toegang tot het recht op de BES-eilanden is niet goed op orde; bent u bereid een voorziening te treffen om rechtsbijstand te bieden aan de inwoners op de BES-eilanden?
46. Nu de gevolgen van de klimaatverandering in de Caribische delen van het Koninkrijk heel zichtbaar zijn en het daarom van groot belang en noodzakelijk is om klimaatbeleid te voeren; kunt u aangeven hoe u hier invulling aan wil geven ten aanzien van de BES-eilanden, maar ook in het kader van de wederopbouwmissie op Sint Maarten? Bent u bereid om ook een ecologische dimensie toe te voegen aan de wederopbouwmissie?
47. Wat is er gebeurd met de aanvraag voor een shelterhome, een belangrijk project in het kader van het aanpakken van huiselijk geweld?

Hoogachtend,

de griffier van de vaste commissie voor Koninkrijksrelaties,

T.N.J. de Lange

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.kr@tweedekamer.nl